

Onderwerp: Financieel maatwerk tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten en compensatie eigen risico

Ons kenmerk: 14RV000085

Programma(speerpunt): Samenleven

Nummer:

Elst, 7 oktober 2014

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

Vanaf 2014 schaft het Rijk twee landelijke financiële regelingen af: de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de regeling compensatie eigen risico (CER). Dat wat werd beoogd met deze regelingen wordt als taak overgeheveld naar gemeenten. De onderbouwing hiervoor is dat de landelijke regelingen te ongericht waren en niet terecht kwam bij de mensen die het nodig hebben en werkelijk meerkosten hebben ten gevolge van chronische ziekte of handicap. Omdat gemeenten dicht bij de mensen staan, zijn zij beter in staat om gericht maatwerk te leveren.

Gemeenten krijgen extra (financiële) mogelijkheden om gericht maatwerk te bieden aan mensen met een chronische ziekte of een beperking. Het budget voor de Gemeente Overbetuwe is € 265.558 (landelijk €216 miljoen).

Landelijk ontvangen gemeenten hiervoor een aanvullend budget van € 45 miljoen 2014, oplopend tot structureel € 268 miljoen vanaf 2017. Dit betekent een aanzienlijke financiële versoering ten opzichte van de oude regelingen. Voor 2013 was alleen al voor de algemene tegemoetkoming Wtcg een budget van €350 miljoen gemoeid. Voor de CER was het budget in 2013 €215 miljoen.

Gemeenten kunnen met het budget dat samenhangend met het afschaffen van de Wtcg en CER aan het Gemeentefonds wordt toegevoegd, niet alle mensen die rechthebbend waren voor de CER en/of Wtcg met lokaal maatwerk ondersteunen. Dit is ook nadrukkelijk niet de bedoeling aangezien de huidige regelingen ongericht zijn. De gemeente moet daarom keuzes maken.

Het wegvallen van de CER treft mensen met een laag inkomen het hardst. De gemeente is vrij om te bepalen of zij een tegemoetkoming ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie wil verstrekken aan specifieke inwoners met een beperking of chronische ziekte en op welke wijze deze voorziening vorm moet worden gegeven.

2. Waarom naar de raad

De compensatie meerkosten chronisch zieken en gehandicapten moet de gemeente uitvoeren binnen het beschikbare budget dat in het kader van deze financiële regeling naar ons overkomt. Niet alle mensen die rechthebbend waren voor de CER en/of Wtcg kan de gemeente met lokaal maatwerk ondersteunen.

In het beleidsplan Sociaal Domein 2015-2017 hebben wij toegezegd de raad op 25 november 2014 een uitwerking aan te bieden ter besluitvorming. De nadere invulling van de maatwerkvoorziening maakt onderdeel uit van het beleidsplan Sociaal Domein 2015 – 2017 en vormt daarmee de grondslag voor de invulling van de nadere regelgeving door het college (artikel 12 van de verordening Wmo).

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Wij stellen voor de groep rechthebbenden te beperken tot de inwoners met een minimum inkomen tot 110% van de bijstandsnorm, omdat blijkt dat deze groep het hardst wordt getroffen. Aansluiten bij de inkomensgrens van het minimabeleid biedt eenduidigheid en is transparant voor inwoners.

In de bijlage van de memo is te lezen dat in Overbetuwe de Wtcg vooral is toegekend aan de groep inwoners met een inkomen tussen €10.000,00 en €25.000,00 en dan met name mensen met de pensioengerechtigde leeftijd. Dit gegeven zie je ook terug in het schema van de toegekende CER.

Met een sluitende begroting hebben wij aandacht voor kwetsbare groepen. Deze keuze sluit aan bij de uitgangspunten van de sociaal-maatschappelijke visie en minimabeleid. De nota minimabeleid 'Arm in arm' heeft al rekening gehouden met gewijzigde wetgeving en verbindingen gelegd met andere beleidsterreinen.

Als blijkt dat iemand onevenredig getroffen wordt door bijvoorbeeld het stapelingseffect van eigen bijdragen geeft de WMO 2015 een mogelijkheid tot het bieden van maatwerk.

4. Argumenten en alternatieven

De handreiking van het ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschrijft verschillende opties die een gemeente heeft om de afschaffing te compenseren:

1. de (individuele) bijzondere bijstand;
2. de collectieve (aanvullende) zorgverzekering van gemeenten;
3. een verlaging van de eigen bijdrage voor de Wmo;
4. een forfaitaire vergoeding vanuit de Wmo;
5. subsidie aan fonds inkomensondersteuning.

Elke variant heeft voor- en nadelen, welke in de bijgevoegde memo verder uitgewerkt zijn. In dit memo wordt een overweging en voorstel gedaan over de toe te passen compensatiemogelijkheden.

Wij stellen de volgende compensatie mogelijkheden voor :

1. Compensatie via een aanvullend pakket in de collectieve ziektekostenverzekering voor minima

De Gemeente Overbetuwe biedt een Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima (CZM) aan als onderdeel van de categoriale bijzondere bijstand. De collectieve verzekering bij zorgverzekeraar Menzis, heeft tot doel de minima goed te verzekeren, zodat zij geen zorg mijden en niet door onverzekerd zorggebruik in een schuldensituatie belanden.

Het vormen van een uitgebreidere gemeentelijke Collectieve Aanvullende Zorgverzekering (CAZ) is een van de mogelijkheden om de maatwerkvoorziening vorm te geven. Deze is specifiek gericht op de hogere zorgvraag (voor lagere inkomens). Dit is voorliggend aan overige compensatiemogelijkheden: de aanvullende zorgverzekering wordt als eerste aangesproken, voordat meerkosten in aanmerking komen voor vergoeding door de gemeente.

2. Compensatie vanuit de bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand is een reeds bestaand instrument in de Wet Werk en Bijstand (WWB) en biedt mogelijkheden om de maatwerkvoorziening inkomensondersteuning onder te brengen. Het Persoonlijk Minimabudget (PMB) is een inkomensondersteunende maatregel voor inwoners die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij geen vooruitzicht hebben op inkomensverbetering. Hiervoor geldt ook de inkomens-en vermogensgrens, waarmee deze regeling alleen van toepassing is op de lage inkomens.

3. Inzetten hardheidsclausule bij ongewenst stapelingseffect

Wij hebben aandacht en zorg voor mensen die geconfronteerd worden met een ongewenst stapelingseffect van eigen bijdragen. De meerkosten die mensen als gevolg van een chronische ziekte en/of beperking ervaren, kunnen sterk in aard en omvang variëren. Waar de ene persoon met aandoening X geen meerkosten heeft, heeft de andere persoon met dezelfde aandoening juist hoge kosten. Eerst moeten wij de doelgroep en het type meerkosten in beeld hebben, pas dan kunnen wij beoordelen welke maatwerkvoorziening wij in kunnen zetten voor mensen die geen laag inkomen hebben.

Het moet altijd mogelijk zijn om in individuele gevallen uitzonderingen te maken om maatwerk te kunnen leveren.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Vanaf dag één in 2015 monitoren wij goed of de gekozen compensatiemogelijkheden voldoende zijn om ongewenste stapelingseffecten te voorkomen. Wanneer dit niet zo blijkt te zijn, zullen wij alternatieven nader onderzoeken en deze ter besluitvorming aan u voorleggen.

6. Communicatie

Inwoners hebben in juli 2014 een informerende brief ontvangen. Ook op onze website hebben wij aandacht voor gewijzigde wetgeving. Wij benadrukken in onze communicatie de mogelijkheid tot maatwerk als een inwoner onevenredig wordt getroffen door het stapelingseffect van eigen bijdragen.

7. Kosten, baten en dekking

Aan het gemeentefonds wordt €265.558,00 toegevoegd. In de begroting voor 2015 is dit bedrag opgenomen op de specifieke post 'maatwerk aan chronisch zieken en gehandicapten'. Het budget dat beschikbaar was, is om gemeentelijke maatwerk te bieden, gehalveerd. Dit betekent dat wij niet iedereen die voorheen rechthebbend was voor de CER en/of Wtcg met lokaal maatwerk kunnen ondersteunen. Wij houden vanaf dag één scherp in de gaten of de gekozen compensatiemogelijkheden voldoende zijn en binnen het budget passen.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th. Hoex MMO

drs A.S.F. van Asseldonk

8. Relevante stukken

1. Memo Financieel maatwerk tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten en compensatie eigen risico (14int03203)
2. Raadsbesluit (14rb000153)

Portefeuillehouder: dhr. R. van Hoeven

Behandelend teammanager voor technische vragen: D.P.M. Ploum, tel.: (0481) 362 300,
email: info@overbetuwe.nl

